

Ert datum:
2024-11-05

Datum:
2025-01-29

Er ref:
Ku2024/01101

Diarienummer:
UHM-2024-0306

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: ku.md@regeringskansliet.se

Promemorian Kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning (Ds 2024:28)

Inledning

Upphandlingsmyndigheten har getts möjlighet att lämna ett yttrande över promemorian Kompletterande bestämmelser till EU:s mediefrihetsförordning (Ds 2024:28).

Upphandlingsmyndighetens uppdrag är att verka för rättssäkra, effektiva och hållbara upphandlingar till nytta för medborgarna och näringslivets utveckling. Myndigheten begränsar därför sitt yttrande till det avsnitt av promemorian som har anknytning till upphandlingsområdet; avsnitt 6.1, Statlig annonsering i medietjänster eller på onlineplattformar.

Synpunkter på särskilda avsnitt

Det finns inte behov av någon ytterligare anpassning av nationell rätt

Upphandlingsmyndigheten saknar en närmare analys och tolkning av hur förordningen förhåller sig till upphandlingsdirektiven och till svensk upphandlagstiftning. Det framstår som otvetydigt i vilken mån förordningen reglerar sådana kontrakt som omfattas av den svenska upphandlingslagstiftningen, samt i

Ert datum:
2024-11-05

Datum:
2025-01-29

Er ref:
Ku2024/01101

Diarienummer:
UHM-2024-0306

vilken mån det räcker att upphandlande organisationer uppfyller kraven i den svenska upphandlingslagstiftningen för att uppfylla kraven i förordningen. En ökad tydlighet om detta är påkallad av rättssäkerhetsskäl för de som ska tillämpa reglerna. I sammanhanget noteras att rättsakter i form av just EU-förordningar medför en särskild utmaning för de som ska tillämpa regelverket, eftersom de inte genomförs i svensk rätt. De uppmärksammas därför inte på samma sätt som när direktiv genomförs i svensk rätt.

Uttalanden i skäl 72 till förordningen kan tolkas på så sätt att art. 25 i förordningen bland annat syftar till att reglera sådan upphandling som uttryckligen undantas från LOU-direktivet¹, och som innebär att detta direktiv inte är tillämpligt på vissa medietjänster. Sådan upphandling undantas även från LOU², och undantaget omfattar även sådan upphandling som regleras i 19 kap. och 19 a kap. LOU. Det eventuella behovet av anpassningsbestämmelser med anledning av en sådan reglering kan således inte till någon del tillgodoses genom befintlig reglering i LOU. Detta innefattar även sådana riktlinjer enligt 19 a kap. 15 § LOU som promemorian hänvisar till. Upphandlingsmyndigheten efterfrågar en analys i dessa delar.

Upphandlingsmyndigheten noterar även att de subjekt som träffas av förordningen definieras på annat sätt än de som omfattas av upphandlingslagstiftningen. Upphandlingsmyndigheten saknar resonemang om hur detta medför utökade krav i förhållande till befintlig upphandlingslagstiftning.

Bedömningen i promemorian kan vidare tolkas som att förordningen inte i sig medför krav på kriterier i enskilda förfaranden, såsom föregående annonsering. Myndigheten efterfrågar en fördjupad analys i dessa delar.

Upphandlingsmyndigheten saknar också resonemang om vad förordningen innebär vid tilldelning när det gäller andra kontrakt som undantas upphandlingsreglerna med stöd av särskilda undantag i bland annat LOU-direktivet och i LOU.

Vad gäller förhållandet mellan de krav som regleras i förordningen och befintlig reglering om icke-direktivsstyrd upphandling i LOU, LUF och LUK noteras härfter följande.

Upphandlingsmyndigheten saknar uttryckliga resonemang om i vilken mån förordningen syftar till att reglera upphandlingar och koncessioner som saknar gränsoverskridande intresse. Detta påverkar bedömningen av om förordningen syftar till att reglera sådan upphandling vars värde understiger de tröskelvärden som regleras i LOU-direktivet, LUF-direktivet och LUK-direktivet, och som i svensk rätt regleras särskilt i bland annat 19 kap. och 19 a kap. LOU.

¹ Se art. 10(b) och skäl 23 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU.

² 3 kap. 20 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

Ert datum:
2024-11-05

Datum:
2025-01-29

Er ref:
Ku2024/01101

Diarienummer:
UHM-2024-0306

För det fall förordningen till någon del ska anses omfatta direktupphandlingar som genomförs enligt bland annat 19 a kap. LOU, efterfrågas också en särskild analys av om det är tillräckligt att följa denna reglering för att uppfylla kraven i förordningen. Vid upphandling enligt 19 a kap. LOU finns det till exempel inget krav på annonsering, och den upphandlande organisationen kan därför rikta en förfrågan enbart till en leverantör. En direktupphandling är inte heller nödvändigtvis att se som ett öppet förfarande. Det finns inte heller något krav på att tillgängliggöra kriterier för tilldelning elektroniskt i förväg.

Övriga synpunkter

Upphandlingsmyndigheten vill i sammanhanget uppmärksamma de förslag till anpassningsbestämmelser som följer av lagrådsremissen Anpassningar av upphandlingslagstiftningen med anledning av EU:s IPI-förordning. Lagrådsremissen, som rör LOU, LUF, LUK och lagen (2010:1065) om kollektivtrafik, behandlar anpassningar med anledning av den så kallade IPI-förordningen.³ Den omfattar dock även anpassningar med anledning av annan befintlig och kommande unionsrättslig reglering. Förslagen innebär bland annat att bestämmelser om överprövning och skadestånd i upphandlingslagstiftningen utökas till att omfatta överträdelser av "unionsrättsliga bestämmelser" om offentlig upphandling. Upphandlingsmyndigheten anser att det bör förtydligas hur dessa förslag förhåller sig till EU:s mediefrihetsförordning.

Beslut

Generaldirektör Anja Clausin har beslutat i detta ärende. Jurist Frida Svensson har varit föredragande. I handläggningen har också senior jurist Sophia Anderberg deltagit.

Anja Clausin

Frida Svensson

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1031 av den 23 juni 2022 om tillträdet för ekonomiska aktörer, varor och tjänster från tredjeländer till unionens marknader för offentlig upphandling och koncession och förfaranden till stöd för förhandlingar om tillträde för ekonomiska aktörer, varor och tjänster från unionen till tredjeländers marknader för offentlig upphandling och koncession (Instrumentet för internationell upphandling – IPI).